

REPUBLIKA DZIECI, CZYLI JANUSZ KORCZAK W SZWECJI

Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat
Janusz Korczak

31 stycznia 2009 r. w sztokholmskim teatrze Turteatern odbędą się dwa premierowe pokazy „**Republiki dzieci**”, przedstawienia zainspirowanego postacią oraz ideami pedagogicznymi polskiego pisarza, pediatry oraz pedagoga Janusza Korczaka. Wydarzenie to jest wynikiem współpracy koordynatorów szwedzkiego projektu korczakowskiego „*Rätten till respekt*” (Prawo do szacunku), Turteatern i Instytutu Polskiego w Sztokholmie.

Janusz Korczak jest w Szwecji postrzegany jako wychowawca i pisarz, którego myśl pedagogiczna stanowi podstawę dzisiejszej Konwencji Praw Dziecka. Takie słowa jak: „dziecko ma prawo być sobą, być takim, jakim jest”, „dziecko ma prawo do szacunku”, czy „dziecko ma prawo do popełniania błędów oraz posiadania własnego zdania” sformułowane blisko wiek temu przez Korczaka, wydają się bardzo aktualne w kraju Astrid Lindgren i bliskie szwedzkim koncepcjom wychowawczym. Nic dziwnego więc, że stały się inspiracją do napisania przez znaną szwedzką dramaturg Mię Tornqvist, sztuki „**Republika dzieci**”. Reżyserka spektaklu, Lena Lucki Stein twierdzi, że największa siła korczakowskiej myśli pedagogicznej to jego nawoływanie, by postrzegać świat dzieci „*przez magiczne szkieleto pamięci, w którym rozpoznamy siebie samych z dzieciństwa: łatwowiernych, przestraszonych i opuszczonych przez dorosłych. Bo gdy zmrzujemy oczy, dostrzeżemy w tym świecie również fascynacje odkrywców, nasze najskrytsze marzenia i to, że wszystko było prostsze*”.

Wokół toczy się wojna, a tytułowa republika to dom dziecka, w którym Doktor wbrew całemu złu próbuje zapewnić swoim wychowankom życie pełne marzeń i rodzinnego ciepła. Historia nawiązuje do powieści J. Korczaka „**Król Maciuś I**“, w którego królestwie, tak jak w prowadzonym przez Doktora domu dziecka, panowały demokratyczne i sprawiedliwe zasady. Przedstawienie w Turteatern stwarza przestrzeń, w której spotykają się dzieci o różnych korzeniach, wywodzące się z odmiennych kultur. Do projektu zaangażowano bowiem aktorów w wieku od 9 do 13 lat pochodzących ze znanych z kulturowej różnorodności sztokholmskich przedmieść. Nawiązuje to do korczakowskiej idei mówiącej o tym, że wszystkie dzieci są równe, mają te same prawa i powinny być traktowane w ten sam sposób, bez względu na narodowość czy kolor skóry.

Producentka przedstawienia Katarzyna Krosny tak opowiada o narodzinach idei przedstawienia:

W trakcie realizacji pierwszego etapu projektu odkryliśmy, że niektórzy nauczyciele w zwykłych szkołach pracują z dziećmi jakoś inaczej: szanują w uczniach potrzebę odrębności, poczucie sprawiedliwości i odruchy empatii – nawet wtedy, gdy wyrażają się w proteście czy agresji. Okazało się, że ci właśnie zetknęli się z publikacjami Korczaka.(...) Pamiętają, że dziecko to osoba, mały człowiek.

Przedstawienie „Republika dzieci” stanowi część Roku Polskiego w Turteatern realizowanego we współpracy z Instytutem Polskim w Sztokholmie.

Dodatkowe informacje:

Instytut Polski w Sztokholmie:

Dyrektor: k.tubylewicz@polskainstitutet.se

Dział public relations: m.banach@polskainstitutet.se, k.krzepicka@polskainstitutet.se

www.polskainstitutet.se

www.turteatern.se

www.barnrepubliken.se